

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci navrhovateľa **RNDr. K. K. DrSc.**, bytom v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v B., U., o výšku starobného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 6Sd/197/2005-29 z 5. októbra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 6Sd/197/2005-29 z 5. októbra 2007, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil **rozhodnutia odporkyne č. X. :**

- z **27. januára 2005** – ktorým odporkyňa podľa § 65, § 112 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) navrhovateľovi odňala starobný dôchodok od 14. februára 2005, a to z dôvodu nesprávneho posúdenia nároku na tento dôchodok ku dňu 14. apríla 2004 – **v spojení so zmenovým rozhodnutím zo 4. februára 2005**, ktorým odporkyňa pozmenila rozhodnutie z 27. januára 2005 v časti odôvodnenie tak, že navrhovateľovi nezanikol nárok

na starobný dôchodok, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím z 30. júla 2001 podľa § 21 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák.č. 100/1988 Zb.“),

- z **8. februára 2005**, ktorým podľa § 21, § 23 zák.č. 100/1988 Zb. a § 112 ods. 4, § 261 ods. 3 písm. a/ a § 259 zák.č. 461/2003 Z.z. bola navrhovateľovi od 14. apríla 2004 uvoľnená výplata starobného dôchodku v sume 9.588,- Sk mesačne a zároveň podľa § 293a ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. mu bol od 1. decembra 2004 zvýšený starobný dôchodok na sumu 9.914,- Sk mesačne. Zároveň krajský súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ, ktorý bol po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, nesplnil podmienku nepoberania starobného dôchodku alebo jeho časti v zmysle § 261 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. Navrhovateľ totiž starobný dôchodok poberal od 17. júla 2001 do 13. novembra 2001, pričom nárok na výplatu ktorého mu zanikol dňom 18. júla 2001, avšak nárok na starobný dôchodok mu nezanikol. Podľa názoru krajského súdu preto odporkyňa postupovala správne, keď po zistení, že navrhovateľ nespĺňa jednu z podmienok pre priznanie starobného dôchodku podľa zák.č. 461/2003 Z.z. mu takto priznanú dávku odňala a uvoľnila výplatu starobného dôchodku navrhovateľa priznaného podľa zák.č. 100/1988 Zb. Krajský súd sa nestotožnil s názorom Štátneho dozoru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 3. marca 2005, že starobný dôchodok navrhovateľovi nepatrí ani za deň 17. júl 2001, nakoľko bol vládou SR vymenovaný za podpredsedu Slovenskej akadémie vied (ďalej v texte len „SAV“) s účinnosťou od 4. júna 2004 a túto funkciu vykonával od 4. júna 1998 do 3. júna 2001. Bol toho názoru, že pokiaľ navrhovateľ žiadosťou z 13. júla 2001 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 17. júla 2001 s tým, že zamestnávateľ (SAV) v žiadosti o starobný dôchodok potvrdil dojednanie pracovného pomeru od uvedeného dňa na dobu jedného roka, navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok i na jeho výplatu k uvedenému dňu. Krajský súd zdôraznil, že nakoľko k zmene rozhodných skutočností pre nárok na výplatu starobného dôchodku došlo dňom vymenovania navrhovateľa do funkcie podpredsedu SAV na obdobie troch rokov, t.j. dňom 18. júla 2001, nárok na starobný dôchodok priznaný od 17. júla 2001 na základe právneho a skutkového stavu k tomuto dňu nezanikol, pričom navrhovateľ ani o zrušenie takto priznaného starobného dôchodku nepožiadaval, vyplatené splátky nevrátil, ale domáhal sa preskúmania rozhodnutia o zastavení výplaty starobného dôchodku v súdnom konaní.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol v ňom, že ak by zamestnanci odporkyne správne interpretovali dátum účinnosti uznesenia vlády SR č. 696 z 18. júla 2001, potom by museli akceptovať, že starobný dôchodok mu nemohol byť priznaný ani na deň 17. júla 2001, teda nemal naňho vôbec nárok v roku 2001. V žiadosti z 13. júla 2001 o starobný dôchodok je v príslušných kolónkach uvedené, že bude ďalej pracovať ako člen Predsedníctva SAV a súčasne má v uzavretú pracovnú zmluvu na dobu určitú, 1 rok, od 17. júla 2001 do 16. júla 2002. Za člena Predsedníctva SAV bol podľa zákona o SAV, v znení platnom v roku 2001, vymenovaný od 3. júna 2001 predsedom SAV a predsedníčkou Výboru Rady vedcov 28. mája 2001. Navrhovateľ uviedol, že v SAV má funkcionár – člen Predsedníctva SAV – uzatvorenú pracovnú zmluvu s materským pracoviskom, v jeho prípade s Ústavom merania SAV, na znížený pracovný úväzok a súčasne vykonáva platenú funkciu s úväzkom až do 100% na obdobie 3 rokov. Jeho pracovný pomer s Úradom Predsedníctva SAV vznikol na základe vymenovania do funkcie počas výkonu tejto funkcie a nie na základe uzatvorenia pracovnej zmluvy. Navrhovateľ zdôraznil, že túto, nie bežnú, skutočnosť nebolo možné dostatočne jasne uviesť podľa predtlačie do formulára pre žiadosť o starobný dôchodok. Zamestnanci odporkyne pri posudzovaní jeho nároku na starobný dôchodok prehliadli súbeh dvoch zamestnaní a dodatočne si neoverili, či spĺňa kritérium o zamestnaní dlhšom ako 1 rok, pretože ak by tak urobili, nemohli by mu priznať starobný dôchodok od 17. júla 2001. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že v napadnutom rozsudku krajského súdu nie je zachovaná kontinuita so súdnymi rozhodnutiami z predošlých konaní : Krajského súdu v Bratislave č. 23S 231/01-23 z 5. júna 2002 a 6 Sd 151/2003 z 22. októbra 2003, Najvyššieho súdu SR č. 1 So 223/02 z 26. marca 2003 a 1 So 288/03 z 26. marca 2004. Tieto neriešili otázku, či mu odporkyňa mala alebo nemala priznať starobný dôchodok v roku 2001, ale či vedome prijal starobný dôchodok, hoci z okolností mohol predpokladať, že mu nepatrí. Rozsudky súdov potvrdili jeho nevinu a sú nepriamym dôkazom, že zamestnanci odporkyne pri rozhodovaní, či mal nárok na starobný dôchodok v roku 2001, zrejme pochybili.

Navrhovateľ sa obrátil na odvolací súd, aby zväžil nesprávny postup a rozhodnutia odporkyne, pretože

- žiadosť o starobný dôchodok od 17. júla 2001 podal u odporkyne na základe jej mylnej informácie, ktorá bola vlastne spúšťacím mechanizmom pri vzniku celého problému. Ak by bol dostal korektnú informáciu, že mu starobný dôchodok nepatrí, ak bude vykonávať funkciu

podpredsedu SAV vymenovaného vládou SR na obdobie 3 rokov, vôbec by nepodával žiadosť,

- pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok odporkyňa nebrala do úvahy, že v žiadosti bolo napísané, že bude ďalej pracovať ako člen Predsedníctva SAV a nezistovala vplyv tejto skutočnosti na priznanie starobného dôchodku,
- pri spätnom posudzovaní nároku na starobný dôchodok 19. októbra 2001 odporkyňa ignorovala dátum účinnosti uznesenia vlády SR o jeho vymenovaní za podpredsedu
- odporkyňa mu mala rozhodnutím z 19. októbra 2001 omylom priznaný starobný dôchodok od 17. júla 2001 odňať a nie pozastaviť jeho výplatu,
- to, že z vymenovania za člena Predsedníctva SAV mu plyní trojročný pracovný pomer nie na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy, ale na základe vymenovania, doteraz nikde neprízvukoval, pričom tento fakt nebolo možné do žiadosti o dôchodok vpísať.

Záverom uviedol, že z právneho i ľudského hľadiska je neprípustné, aby za chybu správneho orgánu, Sociálnej poisťovne – ústredie, doplatil občan. Ak sa tak stane, je potom vlastne vydaný svojvôli takéhoto orgánu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, v ktorom zruší napadnutý rozsudok krajského súdu, vrátane rozhodnutí odporkyne č. X. z 27. januára 2005, 4. februára 2005 a 8. februára 2005 a potvrdí platnosť rozhodnutia odporkyne z 30. decembra 2004.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu nepovažovala dôvody uvedené navrhovateľom za opodstatnené. Trvala na vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Z podkladov spisu je zrejmé, že navrhovateľ žiadosťou z 13. decembra 2004 požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 14.4.2004. Odporkyňa tejto jeho žiadosti **rozhodnutím z 30. decembra 2004** vyhovela a podľa § 21 zák.č. 100/1988 Zb. a podľa § 259, **§ 261 ods.1** a § 293a ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. mu priznala starobný dôchodok od 14. apríla 2004 v sume 24.543,- Sk.

Podľa § 261 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. suma starobného dôchodku sa určí podľa tohto zákona u poistenca, ktorý :

- splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004,
- je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003
- **a nepoberal starobný dôchodok**, invalidný dôchodok alebo ich časť.

V posudzovanej veci bolo zistené, že navrhovateľ dôchodkový vek podľa § 21 ods. 1 zák.č. 100/1988 Zb. dosiahol dovŕšením 60 rokov veku, t.j. 13. apríla 1999. Navrhovateľ, ktorý bol po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, nespĺnil však podmienku nepoberania starobného dôchodku alebo jeho časti. Navrhovateľ bol totiž poberateľom starobného dôchodku na základe rozhodnutia odporkyne z 30. júla 2001, a to od 17. júla 2001, pričom ***nárok na jeho výplatu mu zanikol dňom 18. júla 2001.***

Odporkyňa po zistení, že uvedený nárok navrhovateľa na starobný dôchodok bol nesprávne posúdený, rozhodnutím zo 4. februára 2005 rozhodla o odňatí starobného dôchodku navrhovateľa priznaného rozhodnutím z 30. decembra 2004 podľa zák.č. 461/2003 Z.z. a rozhodnutím z 8. februára 2005 rozhodla o uvoľnení výplaty ***starobného dôchodku*** navrhovateľa ***priznaného rozhodnutím z 30. júla 2001*** podľa § 21 zák.č. 100/1988 Zb. od 17. júla 2001.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, odporkyňa postupovala správne, keď po zistení, že navrhovateľ nespĺňa jednu z horeuvedených podmienok pre priznanie starobného dôchodku podľa zák.č. 461/2003 Z.z., mu takto priznanú dávku odňala a uvoľnila výplatu starobného dôchodku navrhovateľa priznaného podľa zák.č. 100/1988 Zb. Tak, ako to správne konštatoval krajský súd, navrhovateľovi dňom 18. júla 2001 zanikol len nárok na výplatu starobného dôchodku, a nie teda nárok na starobný dôchodok.

Čo sa týka námietok navrhovateľa uvedených v odvolaní, odvolací súd konštatuje, že skutočnosti požadované odporkyňou na tlačive o žiadosti o priznanie starobného dôchodku boli pre posúdenie nároku navrhovateľa v roku 2001 dostatočné. Odporkyňa rozhodnutím z 30. júla 2001 v plnom rozsahu vyhovelá žiadosti navrhovateľa z 13. júla 2001, ktorý žiadal

o priznanie starobného dôchodku od 17. júla 2001. Navrhovateľ sa s týmto jej rozhodnutím uspokojil, čoho dôkazom je, že ho nenapadol odvolaním. Je nepochybné, že navrhovateľ jeho žiadosť z 13. júla 2001 podal u odporkyne dobrovoľne, pričom ním namietaná skutočnosť – že tomu tak bolo na základe mylnej informácie zo strany pracovníkov odporkyne – je pre posúdenie veci právne irelevantná.

Odvolačí súd vzhľadom na námietky navrhovateľa zdôrazňuje, že rozhodnutím odporkyne z 30. júla 2001 nebol navrhovateľovi starobný dôchodok od 17. júla 2001 priznaný omylom (ako sa on mylne domnieva), ale na základe riadnej žiadosti navrhovateľa a za stavu, že splňal všetky zákonné podmienky potrebné pre priznanie starobného dôchodku podľa zák.č. 100/1988 Zb.

Odvolačí súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu vrátane administratívneho spisu odporkyne zistil, že v predmetnej veci bol náležite zistený skutkový stav a odporkyňa ako aj krajský súd z neho vyvodili správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa stotožnil. V odvolacom konaní navrhovateľ nepredložil také relevantné dôkazy, ktoré by tieto závery spochybnili.

Za tohto stavu vo veci odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd v konaní neúspešnému navrhovateľovi nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová